

let elnöke, és n. m. Mérey Sándor tartományi biztosság fő igazgatója, ő exekjok, n. Lenhossek Mihály országunk fő orvosa, t. Tölgyessy János Pest városi polgármester, Patachich József városi tanácsnok 's a' t. Ez ünnepélyes beavatást a' József külvárosi t. plebanus ur nyitá-meg német beszéddel, melylyet ez intézetre áldást könyörgő imádsággal 's a' szobák beszentelésével rekesztett-be. Erre t. Szekrényesy Endre ur, Pest városi tanácsnok, 's ez intézeti választmányuak ideigleni elnöke, gyönyörű sztilu megnyitó magyar beszédben adá elő az intézet körülményeit; mire a' gyülekezet legnagyobb elégedését nyilvánítva ez üdvös intézet czélszerű elrendezésén 's áldást kívánva reá és nagy lelku alapítójira, szétoszlott. Valóban meglepő volt a' jeles felosztás, csinosság, 's tisztaság, melly azt bélyegzi. Az intézet aug. 10-től fogva áll nyitva, 's már eddig 19 beteget vallás-különbőség nélkül vett-fel. Jelenleg 12, vasból készült igen csinos ágyban, ugyan annyi beteg gyermek 's ezeken kívül még egy külön fektetve, kik között két zsidó is, találkozik az intézetben. (Öt pacsirta utsza, Stand-ház, 1-ső em.) — A' fenn említett 's Szekrényesy ur által mondott beszéd magyar és német nyelven nyomtatva osztatott-szét a' jelenvolttak közt.

ÉLETTÖRTÉNET.

Asszonyi remek írók csarnoka.

1. Edgeworth Maria.

Edgeworth Maria, ismeretes angol írónő, 1771-ben született Edgeworthtown-ban, Irlandban, hol Angliából származott családja a' 16. században települt-le. Ő leánya az elmés Lovell E. Richardnak, ki már ifjabb éveiben a' törvénytudományon kívül főleg géptannal foglalkozott. Előbb Angliában, hol atyja nagyobbára tartózkodott, neveltetvén, 1782-ben vele jött Irlandba, ki honába tért vissza, magát gyermekei nevelésének 's jószága igazgatásának egészen átadandó. Ismeretdús atyja 's első és második mostoha anyja gondos vezérlete 's egy mivelte társas körnek, mellyben a család élt, serkentése alatt elméje 's finom észrevező tehetsége már korán kifejlett 's atyjának sajtáságos, gyakorlati ügyességre törekvő szellemiránya elhatározólag hatott szellemére. Atyjának társaságában adá-ki 1798-ban „Essays on practical education“ czimű munkáját, 's ez alapítá-meg Edgeworth család írói hírét. Ezóta az atyának legfőbb gondja leánya hírének kiterjesztése vala. Vele írá 1803-ban „Essay on irish bulls“ munkáját azon szándékkal, hogy guny álarca alatt példákat nyújtson az Angoloknak az írlandi pór elméssége 's elmetehetségeiről. Leánya más munkáiban is, 1817-ben történt halálaig, tanácsesal és intéssel nagy részt vön. (Vesd össze: „Memoirs of R. L. E., begun by himself and concluded by his daughter“ 2. köt. Lond. 1820). Ifjúságnak szánt beszélyein kívül, mellyek közt kivált „The parents assistant“ czimű érdemel megkülönböztetést; leginkább „Castle Rackrent“ czimű erkölcsrajzával, mellyben híven 's élénken festé az alosztályú Irlandok lelkületét, érzelmeit 's elnyomott állapotját, ébreszte közfigyelmet. — „Moral tales“ és „popular tales“—ei a' népre nézve gyakorlati bölcsesség valódi iskolái. Számos regényében, mellyek közül csak „Belinda“ — „Tales of fashionable life“ — 's „Patronage“—t említjük, azon erkölcsi irány uralkodik, hogy majd divatos

eszélősséget, majd nemzeti viszásságot, majd szellemi vagy erkölcsi bünt járson. Gyakorlati érett értelem, emberi tettek indító okainak éles vizsgálata, a' charakteristikának ha nem mélysége is, de sokszerűsége 's finomsága, jeles női tapintattal páruult férfias ítélet, világos 's könnyű előadás, de fényes képzelet 's a' kedélynek költészi fölemelése nélkül, ezek vonásai. Ő a' legnagyobb mértékben az, mit az angolok „utilitarian“ szóval fejeznek-ki; hasznosság apostola a' szó legjobb értelmében, jeles tanítónő az életmesterségben; Beszéleyeit 's regényeit új átdolgozásban „Tales and novels“ czim alatt 1832. 's köv. években 18. kötetben bocsátá közre.

(Vége következik.)

EMLEKMONDÁS.

S z e r é n y s é g.

Nagyitva látni a' mások érdemét
A' tévedésnek egyik szép neme;
'S ez a' szerény érzés a' gyenge kort
Leginkább ékesíti.

KAZINCZY F. után —

Érettség. — A' megérett kortól jő a' tiszta érzés; a' fiatalnál csak bujdosó csillag, melly az állhatatlanságban állandó.

KISFALUDY K. után K. H. K. J.

Gyenge, erős. — Csak a' gyenge szereti ön magát; az erős egész nemzeteket hordoz szívében.

GR. SZÉCHENYI I. után —

Az ember remek teremtvény, melly szenved és örül, fél és remél, eseng, szeret, élelményre vágy, 's állati ösztönöket érez: de mind ezeket szív 's lélek befolyása alatt gyakorolván, magát az állati körből kikapja, ismereteket gyűjt, érzelmeit megtisztítja, az érzéki világot erkölcsibe emeli, túl magán ezrekért munkál, társaságot és hazát alkot, 's gyermeket súlyos gonddal nevel, hogy az a' hazáért meghaljon.

KÖLCSEY után M. N.

Kérdő rejtvény.

- 1) Mellyik tag bontatik-szét fájdalom nélkül?
- 2) Mellyik láb az, mellyet kezünkben viszünk?
- 3) Mikor vas a' szalonna?

HALÁSZY JÓZSEF (Losonczról.)

- 4) Mellyik ló az, mellyet legelőbb lehet tűzbe hozni?

N.

Előbbi rejtvény: KOROM.

Szerkezi Mátray Gábor, halpiaczon, Dencs ház, 86-dik sz. a.

Nyomtatja Trattner-Károlyi, uri utza 612.